

En eldre hyttegjests refleksjoner

Av Kristen Aspaas

Det vanlige TT-medlem er en anonym person, som betaler sin kontingent, får årbok, går på møter og besøker hyttene som sommeren og i påsken.

De eldste medlemmene i dag husker tilbake til 1930-årene, redusert drift i 1940-45, og ekspansjonen i etterkrigsårene. Da hadde foreningen fremdeles sitt gamle preg helt fra starten i 1887. Den hadde sine medlemmer og sitt styre fra byens borgerskap og hadde et noe eksklusivt preg. Styremedlemmene som hadde lang tjenestetid, var eldre, verdige herrer fra forretningsstand, bank, offentlig tjeneste og representanter fra de frie yrker. Flere skolefolk var sterkt engasjert, de hadde lange sommerferier som de brukte til rute- og hyttearbeid i fjellet. Vi vanlige medlemmer opplevde styresjiktet som dekorative innslag i bybilde og Bymark og inspektører ved hyttebesøk.

På foreningens hytter regjerte vertinnene. De var myndige og verdige damer i satt alder som vi hadde stor respekt for, og de satt i stillinger som krevde planlegging og lange arbeidsdager i gammeldagse kjøkkener. I helgene la de gjerne litt festivitas over middags- og frokostbordene, og ved mer høytidelige

Kristen Aspaas (i midten) har vandret langs mange av TT-rutene i løpet av en lang årrekke, Foto: Vigdis Heimly

anledninger som olsokaften, stilte damene i bunad. De ga spisesal og peise-stue et hjemlig preg med møbler, gardiner, duker, lysestaker og smijern, og de holdt strengt på formene. De la f.eks. aldri forlovede par på samme rom. Et særtrekk ved TT var for øvrig at foreningen alltid averterte med ekstra lange senger på hyttene.

Det var en stoffære å bli invitert inn på kjøkkenet om kvelden. Der satt ellers bare styremedlemmer på inspeksjon, og vi som lusket rundt hytteveggene, forstod at der ble viktige ting drøftet.

Pionerene i turistforeningen la ned et stort og uegennyttig arbeid i fjellturismens tjeneste i den tid da mann og hest måtte frakte alt til hyttene. En sprengkald marskveld for førti år siden skranglet jeg oppover Gaudalen i motorvogna sammen med turistforeningens sekretær som hadde mobilisert noen venner og kolleger til hjelp ved forberedelsen av påsketraffikken til Nordpå. De hadde alle tunge ryggsekker, og jeg misunte dem ikke kveldsturen fra Haltdalen og inn til Aunegrenda etter sledeveien.

Mange styremedlemmer kunne ha steile og personlige meninger som ble båret fram med høyt lydnivå på generalforsamlingene, men de var også gode planleggere og arbeidssomme tillitsmenn.

Foreningens store ekspansjonstid var etterkrigsårene. Da måtte man gå hurtig for å komme tidlig fram til hyttene før middagen ble servert, og det ennå var ledige senger. Men alle ble hjulpet før natta kom med mat og sengeplass. Dette var forholdene før utbyggingen kunne ta til. I 1950- og 60-årene kom bilismen og sydenreisene, og fjellferien fikk leie konkurrenter. Medlemmer med et dystert syn på livet antydte at turistforeningen ville gå samme vei som skiklubben. Det ville bli en vandring inn i skyggenes dal.

Utviklingen med sammenslåing og økt interesse for skog og fjell har i stedet ført til at trafikk og drift nå omkring DNTs 125-årsjubileum viser en gledelig utvikling. Men dagens gjest tilhører ikke den gamle vindjakke- og knickersadel. Et nytt publikum besøker nå hyttene, en utvikling som begynte i de første etterkrigsår, og revolusjonen på utstysfronten har skapt fargeglade og dekorative flanører også på fjellsti.